

Силабус курсу

Податкова система

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа, страхування»

Рік навчання: 2, Семестр: 4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

ППП

Керівник курсу

к.е.н., доцент **Дерманська Людмила Василівна**

**Контактна
інформація**

l.dermanska@wunu.edu.ua , +380680496974

Опис дисципліни

Курс «Податкова система» охоплює методологічні основи оподаткування, порядок нарахування та сплати всіх видів податків та зборів (обов'язкових платежів), які справляються в державі, функції та завдання органів контролюючих органів у сфері оподаткування тощо. Названий курс повинен сприяти формуванню висококваліфікованих фахівців у галузі управління та економіки.

Головним завданням курсу «Податкова система» є вивчення студентами методологічних та методичних питань справляння податків і зборів (обов'язкових платежів), принципів організації діяльності податкової роботи в державі, елементів і методик розрахунку податків і зборів (обов'язкових платежів).

Вивчення курсу «Податкова система» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із курсів «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Фінанси», «Фінанси підприємств» і «Основи оподаткування» та цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

Структура курсу

Години (лек./ прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Соціально- економічний зміст, види та функції податків	Засвоїти необхідність і сутність існування податків в ринковій економіці. Навчитись розуміти значення та визначати раціональні вектори проведення податкової системи держави Соціально-економічний зміст та функції податків. Елементи системи оподаткування. Класифікація податків. Види прямих та непрямих податків: їх характеристика.	Тестові завдання, питання
2/2	Тема 2. Податкова політика і податкова	Освоїти основні засади податкової політики та принципи побудови податкової системи Податкова політика держави. Основні принципи формування податкової політики.	Робота в групах

	система	Критерії реалізації податкової політики. Поняття і структура податкової системи. Наукові основи побудови податкової системи. Основні принципи оподаткування.	
4/4	Тема 3. Організація діяльності контролюючих органів у сфері оподаткування і податкової роботи	Вивчити повноваження контролюючих органів у сфері оподаткування та вміти їх застосовувати. Основи та організація податкової роботи, її основні елементи. Державна податкова служба України: організаційна структура і функції. Основи адміністрування податків і зборів.	Дискусійні питання
4/4	Тема 4. Податок на додану вартість	Засвоїти практику нарахування та сплати ПДВ Сутність податку на додану вартість, його виникнення та розвиток. Платники податку на додану вартість. Вимоги щодо реєстрації осіб як платників податку. Добровільна реєстрація платників податку. Порядок реєстрації платників податку. Анулювання реєстрації платника податку. Визначення об'єкта оподаткування. Місце постачання товарів та послуг. Розміри ставок податку.	Кейси
4/4	Тема 5. Акцизний податок	Засвоїти практику нарахування та сплати акцизного податку Особливості акцизного оподаткування в Україні. Платники податку. Об'єкти оподаткування. База оподаткування. Підакцизні товари та ставки податку. Дата виникнення податкових зобов'язань.	Кейси
4/4	Тема 6. Мито як фіскальний інструмент та засіб митного регулювання	Оволодіти навиками нарахування та сплати митних платежів при переміщенні товарів через митний кордон. Економічна сутність та призначення мита. Класифікація мита. Мито як джерело доходів державного бюджету і регулятор міжнародного бізнесу та процесів споживання. Платники і ставки мита. Порядок і методика сплати мита.	Кейси
4/4	Тема 7. Податок на прибуток підприємств	Засвоїти практику нарахування та сплати податку на прибуток підприємств Платники і ставки податку на прибуток підприємств. Об'єкт оподаткування. Порядок визначення доходів та їх склад. Доходи, що не враховуються для визначення об'єкта оподаткування.	Робота в групах
4/4	Тема 8. Податок на доходи фізичних осіб	Засвоїти практику нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб. Платники податку на доходи фізичних осіб. Об'єкт і база оподаткування. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу. Податкова знижка. Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету	Кейси

4/4	Тема 9. Екологічний податок	Засвоїти практику нарахування та сплати екологічного податку Платники екологічного податку. Об'єкти оподаткування. База оподаткування. Ставки екологічного податку. Пільги щодо сплати екологічного податку.	Кейси
4/4	Тема 10. Спеціальні податкові режими	Оволодіти навиками в сфері спеціальних податкових режимів. Особливості справляння єдиного податку юридичними і фізичними особами. Платники податку. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Ставки податку. Податковий (звітний) період. Порядок нарахування та строки сплати.	Кейси
2/2	Тема 11. Рентна плата	Засвоїти практику нарахування ренти Основи та мета встановлення рентної плати. Види рентної плати та особливості її нарахування та сплати	Робота в групах
4/4	Тема 12. Місцеві податки і збори	Засвоїти практику нарахування та сплати місцевих податків і зборів Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності. Туристичний збір.	Кейси

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бечко П.К., Власюк С.А., Бечко В.П., Шумило Т.В. Принципи справедливості та їх відображення при оподаткуванні суб'єктів господарювання у вітчизняній податковій системі. Бізнес-Інформ. 2021. № 3. С. 156-161.
2. Біляк Ю.В., Тітенко З.М. Податкова система : навч. посіб. Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : НУБіП України, 2021. 633 с.
3. Бак Н.А. Податкова система України: навч. посіб. Чернівці : Рута, 2017. 135 с.
4. Валігура В.А. Сучасні тенденції гармонізації ПДВ у країнах Європейського Союзу. Фінанси України. 2022. № 3. С. 22-37.
5. Варналій З. С., Романюк М. В. Податкова система : підручник. Київ : Знання України, 2019. 567 с.
6. Волохова І.С. Трансформаційні процеси у податковій системі України. : монографія. / За редакцією І.С.Волохової. Одеса: Атлант ВОІ СОІУ, 2018. 384 с.
7. Воронська О.О. Податки в Україні: навчальний курс. Від теорії до практики: підручник. Дніпро : Акцент ПП, 2019. 471 с.
8. Карпенко В.В., Колодяжна Т.В. Податкова система : навч. посіб. Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. Харків : Лідер, 2018. 273 с.
9. Котенко А. Принципи податкового законодавства як вихідні засади побудови податкової системи Право України. 2020. № 4. С. 43-56.
10. Крисоватий А.І., Валігура В.А. Новації та напрями вдосконалення податкового законодавства України в умовах воєнного стану. Фінанси України.

2022. №6. С. 33-53.

11. Лещук Г.В., Івасюк Н.Б. Податкова система України в умовах пандемії COVID-19: сучасні реалії та прогнози. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2020. Вип. 33(1). С. 87-92.

12. Легостаєва О. О., Гнип Н. О. Податкова система : практикум : навч. посіб. 2-ге вид. Львів : Новий Світ 2000, 2019. 228 с.

13. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

14. Непран А. В., Тимченко І. Є., Левчук О. М. Податкова система: практикум. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2019. 255 с.

15. Перевірки, що здійснюються податковими органами державної фіскальної служби України : види, порядок проведення, строки, оскарження : практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. К. : ЦУЛ, 2019. 248 с.

16. Податковий кодекс України: закон України від 2.12.2010 р. № 2755- VI із змін., внес. згідно із Законами України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

17. Податкова система : навч. посіб. / І. В. Лютий, Л. М. Демиденко, М. В. Романюк [та ін.]; за ред. І. О. Лютого. К. : ЦУЛ, 2018. 456 с.

18. Податкова система: навчальний посібник / І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик, М. О. Слатвінська [та інш.] / ред. І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

19. Сідляр В. В., Валігура В. А. Проблеми адміністрування митних платежів через призму фіскальних загроз. Ефективна економіка. 2021. № 8. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9173>

20. Соколовська А.М. Оцінка наслідків реформування податкової системи України в контексті показників податкового навантаження. Бізнес Інформ. 2020. № 7. С. 214-223.

21. Становлення та розвиток податкової системи України : монографія / М. Г. Волощук [та ін.] ; Ужгород. нац. ун-т, Юрид. ф-т, Голов. упр. держ. податк. служби України у Закарпат. обл., Місц. осередок ГО "Всеукр. асоц. ветеранів ДПС України" Закарпат. обл. Ужгород : Видво Олександри Гаркуші, 2021. 169 с.

21. Ткачик Ф.П., Валігура В.А., Дмитрів В.І. Фіскально-регулюючий потенціал податку на доходи фізичних осіб. Економіка та суспільство. 2021. Випуск 29. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/602/576>

22. Трансформаційні процеси у податковій системі України : монографія / [І. С. Волохова та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук І. С. Волохової ; Одес. нац. екон. ун-т. Одеса : Атлант, 2018. 382 с.

23. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні: навч. посіб. / В.М. Краєвський [та ін.] ; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 287 с.

24. Шуневич А.С. Фіскальна ефективність акцизного податку як складова оптимізації системи непрямого оподаткування. Облік і фінанси. 2020. № 4. С. 82-88.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Митна справа» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни "Податкова система" визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ)	Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)	Разом
20 %	20%	20%	40%	100%
Усне опитування (4 теми) 10 балів за тему, максимум 40 балів, модульна контрольна робота максимум 60 балів	Усне опитування під час занять (8 тем) 10 балів за тему – макс. 80 балів Модульна контрольна робота, тестування з 1 до 12 теми – макс. 20 балів	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів Захист КПЗ – макс. 40 балів Участь у тренінгах – макс. 20 балів	Тестові завдання (20 тестів по 2,5 бали за тест) – макс. 50 балів Задача 1 – макс. 25 балів Задача. 2 – макс. 25 балів	-

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)